

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 141

Kuntalaisaloite lidesjärven sekä Järvensivun ratapihan säilyttämisestä luonnontilaisina

TRE:804/10.03.04/2025

Valmistelija / lisätiedot:

Karppinen Elina

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Raija Mikkola, puh. 040 8063 019, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Vastauksena kuntalaisaloitteeseen annetaan perustelutekstissä oleva lausunto, joka tallennetaan kuntalaisaloitepalvelun verkkosivulle.

Kokouskäsitely

Raija Mikkola ja Timo Koski olivat paikalla asiantuntijoina kokouksessa tämän pykälän aikana ja poistuivat esitystensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen kaupungille on 31.1.2025 kuntalaisaloitepalvelun kautta saapunut aloite lidesjärven sekä Järvensivun ratapihan säilyttämisestä luonnontilaisina ja suojelemisesta rakentamiselta ja muulta sellaiselta toiminnalta, joka vaarantaisi alueen luontoarvot.

Kuntalaisaloitteessa esitetään, että lidesjärven ja sen ympäristön, kuten Järvensivun radanvarren, ainutlaatuista luontoa suojellaan kaikenlaiselta häiritsevältä toiminnalta. Erityisesti pyydetään harkitsemaan uudelleen alueelle suunniteltuja rakennushankkeita, kuten asemakaava nro 8725, ja varmistamaan, että kaikki tulevat toimenpiteet toteutetaan luonnon ehdoilla ja sen monimuotoisuutta kunnioittaen. Aloitteessa kerrotaan lidesjärven linnustosta ja alueen merkittävyydestä tärkeänä levähdys- ja pesimispaikkana. Myös Järvensivun radanvarsi on aloitteen mukaan arvokas luontoalue, joka on koti monille uhanalaisille lajeille.

lidesjärven puiston/Nekalanrannan asemakaavatyölle ja Nekalanrannan viheralueen yleissuunnittelulle on asetettu tavoitteita Tampereen kaupungin päätöksenteossa. Nämä tavoitteet ilmenevät mm. seuraavissa suunnitelmissa ja ohjelmissa:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Tampereen luonnonsuojelualueohjelma (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.3.2026)
- Ajantasainen yleiskaavayhdistelmä; Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaavat valtuustokausille 2017-2021 ja 2021-2025 (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2017-2025)
- Viherpalveluohjelmat; Koirapalvelut 2011-2025, Leikkipaikat 2021-2030 (hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 2011 ja 2020)
- Tampereen retkeilyn palveluohjelma 2026-2035 (hyväksytty asunto- ja kiinteistölautakunnassa 18.12.2025)

Asemakaavassa esitetty luonnonsuojelualueen rajausta perustuu yleiskaavaan ja luonnonsuojeluohjelmaan. Yleiskaava ja viherpalveluohjelmat puolestaan ovat taustalla siinä, miksi toiminnallisia alueita esitetään kaava-alueelle.

Suunnitteluratkaisut pohjautuvat näkemykseen, että yleiskaavan ja viherpalveluohjelmien linjauksia noudattavia, yksittäisiä toiminnallisia alueita on mahdollista sijoittaa lidesjärven etelärannan alueelle eli Nekalanrantaan ilman, että luontoarvot menetettäisiin. lidesjärven etelärannan 20 hehtaarin alueesta toiminnalliseksi viheralueeksi on esitetty noin 1.5 hehtaaria. Tämä toimintaviheralueen kokonaispinta-ala kattaa kaikki alueelle esitetyt uudet toiminnot; luontoteemaiset leikki- ja kuntoilupaikan, piknik- ja nuotiopaikan, viheraluetta palvelevan huolto- ja uuden lintutornin alueen. Viheralueen toiminnalliset osat on sovitettu sijainteihin, joissa ne eivät uhkaa heikentää alueen luontoarvoja.

Asemakaavan 8725 ja Nekalanrannan viheralueen yleissuunnitelman pohjaksi on laadittu kattavasti luontoselvityksiä, jotka ovat asemakaava-aineiston liitteenä. Asemakaavaratkaisu perustuu Nekalanrannan luontoarvojen huomioimiseen.

Asemakaava 8725 ja Nekalanrannan viheralueen yleissuunnitelma ovat luonteeltaan mahdollistavia. Viheralueen kehittäminen tapahtuu vaiheittain, ja toimenpiteet jakautuvat pitkälle aikavälille. Nekalanrannan eri osa-alueiden toteutussuunnitelmat tuodaan vuosisuunnitelmien yhteydessä hyväksyttäväksi yhdyskuntalautakuntaan.

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset tulevat viitoittamaan alueen tulevaa hoitoa ja käyttöä. Luonnonsuojelualueen rajausta noudattaa Tampereen luonnonsuojelualueohjelmaa ja yleiskaavan tavoitteita. Luonnonsuojelualueeseen kuuluu lidesjärven vesialue ja osa rantavyöhykettä. Tämä rajausta osoitetaan myös asemakaavan suunnittelualueella. lidesjärven etelärannalle asemakaavassa osoitettu pääkäyttötarkoitus VL-10 velvoittaa vaalimaan luonnon monimuotoisuutta. Erillisillä asemakaavamerkinnoilla säilytetään rantavyöhykkeellä ja maalla esiintyvien luonnonsuojelulain mukaisten lajien elinympäristöt. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueet on osoitettu merkinnällä sl-17 ja soveltuvat kulkureitit merkinnällä sl-6. Lepakoiden elinympäristöt on osoitettu asemakaavassa merkinnällä slep-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

4. Viitasammakon, täplälampikorenon ja idänkirsikorenon elinympäristö on osoitettu rantavyöhykkeelle merkinnällä luo-4. Sama merkintä vanhan taimiston länsipuolella osoittaa loistuppisien elinympäristön. Asemakaavan yleismääräysten mukaisesti alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa on huomioitava alueen merkitys lintujen tärkeänä pesintäalueena sekä muutonaikaisena ruokailu- ja levähdysalueena. Asemakaavassa on annettu yleismääräys myös lepakoiden huomioimisesta alueen valaistusta suunniteltaessa.

Tampereella noudatetaan kestävän ympäristörakentamisen ns. KESY-periaatteita. Ympäristörakentamisessa mm. säilytetään mahdollisimman paljon olevaa kasvillisuutta, minimoidaan rakentamistoimenpiteet sekä kierrätetään kasvualustoja ja materiaaleja.

Entisen Nekalan kaatopaikan alueen käsittely on arvioitu asemakaavan ehdotusvaiheen jälkeen uudelleen yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen (nyk. Lupa- ja valvontavirasto) kanssa. Kaatopaikka-alueen luontoarvojen säilyttäminen (liito-oravat, viitasammakot, linnusto) arvioitiin tärkeämmäksi kuin kaatopaikasta aiheutuvien, vähäisiksi todettujen ympäristöhaittojen torjunta. Näin ollen päädyttiin päivittämään pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointia ratkaisulle, jossa jätetäyttöä ei tullakaan kunnostamaan peittämällä ja luiskaa muotoilemalla. Kaatopaikka-alueen puusto ja rantavyöhyke sekä niihin liittyvät luontoarvot voidaan säilyttää, koska mittavia maansiirtotöitä ei tarvita. Kaatopaikka-alueella levinneitä haitallisia vieraslajeja tullaan torjumaan soveltuvien keinoin, mm. maa-aineksin peittämällä.

Osallisten palautteen johdosta asemakaavassa 8725 ja Nekalanrannan yleissuunnitelmassa aiemmin alueelle esitetty koirapuisto on poistettu suunnitelmista.

Järvensivun rata-alueen luontoarvoja sivuavia asemakaavahankkeita ei ole tällä hetkellä vireillä tai tiedossa.

Liitteenä oleva luettelo kuntalaisaloitteen osallistujista sisältää henkilötietoja, minkä vuoksi sitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

Toimivalta: Kuntalaki 23 §

Tiedoksi

aloitteen tekijä, kuntalaisaloitepalvelu.fi/Kekäläinen

Liitteet

1 Liite Yla 9.6.2026 Kuntalaisaloite

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 12.6.2026 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätös on lähetetty sähköpostilla 15.6.2026

Tampere
15.06.2026

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§141

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)